

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXXI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96538](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96538)

CONSILIVM CXXI.

OTIVIS quibusdam per excellentissimum dominum iudicem ad fauore Magnifici Comitum contra Lucianos factis, breuius quam potero, respondendo, in istam solum super duobus, quae principaliter ab ipso considerantur ad ostendendum dictum Comitum restituendum fore aduersus lapsum temporis quadrienni genitori suo ex pacto in instrum. uenditionis appposito concessi ad redimendum, & faciendum rem pro eodem pretio, quorum primus est, quod dictus Comes filius, & haeres dicti patris sui ante, & post mortem illius iuste ignorauit dictum pactum de frachando, & redimendo, factum, & tum ratione aetatis pupillaris, in qua ipse Comes tunc constitutus erat, argu. l. pupillus, ff. de reg. iur. & l. i. C. de falsa moneta. tum ex eo, quod ipse in ius alterius, hoc est patris sui successit, l. qui in ius alterius, ff. de reg. iur. & ratione iustae ignorantiae quis aduersus praescriptionem etiam triginta annorum in integrum restituitur, ut habetur not. per gl. & Doct. in l. si cur in si. in uer. seruanda. C. de praescrip. triginta annorum & Bart. in l. 2. §. si quis aut, ff. de itin. act. priu. & ibi Alex. qui hinc inde multos Doct. allegat. sed longe plures pro illa opinione, quod datur restit. cum qua & ipse pertransit, asserendo Doct. magis coiter istud sequi: & hoc idem post Bar. uoluit Alex. & Sozi. qui faciendum in coetariu respondet in l. cum filius, §. in hac, ff. de uerb. obl. & Abb. & canonista crebro istud tenent in e. uigilanti extra de praescrip. ubi Felin. plura fideliter cumulat. ¶ Secundum est, quod Clarissimus iudex in motiuis ad fauorem Comitum considerat, quod licet praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata finiatur contra minorem haeredem absque spe restitutionis, quae a minoribus ratione aetatis conceditur, quando nihil factum est a minore, nec aliquid cum eo gestum fuit, ut est tex. secundum uera intelligentiam in l. Aemilius, ff. de minor. l. apud Iulianum, §. i. ff. ex qbus cau. in possess. eatur, & l. 2. C. si aduer. uend. pign. cum aliis ibi, & pleni per gl. in d. l. apud Iulianum, §. i. allegatis, tamen si ipse haeres minor, seu maior factus, uel pactum iuste ignorauerit, aduersus huiusmodi praescriptionem conuentionalem, & cursum temporis haeredi ratione ignorantiae succurratur per restitutionem in integrum, & quae etiam maioribus conceditur ex clausula illa generali, si qua mihi iusta causa uidebitur, de qua in l. i. §. si ff. ex quibus cau. maio. dum non sumus in casibus, in quibus lex huiusmodi restitutionem prohibeat, ut inquit Iureconsultus in l. nec non, §. quod eis cum glo. eo. tit. & hanc theoricam ponit, multumque comendat Bar. in d. l. Aemilius limitando, & declarando hoc modo illum tex. idemque uoluit ipse Bar. in indiduo in d. l. 2. C. si aduer. uendit. pign. & in d. l. cum filius, §. in hac, estque haec doctrina coiter recepta, ueluti attestantur Alex. & Sozi. in d. §. in hac, ubi Alex. infinitos Doctores in eandem sententiam incidentes ad saturitatem allegat, qui uideri possunt. Sed in casu occurrenti cum patre Comitum in instrumento, uel post instrumentum uenditionis conuentum fuit, ut liceret ipsi uenditori infra tempus annorum quatuor a die contractae uenditionis pro eodem pretio re uendita redimere, quod tempus coepit in uita uenditoris currere, & post illius mortem finitum fuit, in scio dicto Comite filio, & haere de ipsius uenditoris, & cum ipso Comite nihil gestum fuit, nec aliquid ab illo factum, ergo & si non dicatur ei successum per restitutionem in integrum, quae datur ratione aetatis minoris, d. l. Aemilius, tamen dicitur illi successum per restitutionem in integrum ex capite ignorantiae ex illa clausula, si qua mihi iusta causa uidebitur, ut uoluit glo. in d. l. cum filius, §. in hac, & sequitur Dyn. in c. si quis in ius de reg. iur. in 6.

cau. maio. Potuissent multa alia in praesenti considerari, quae omitto, cum plura alia uideantur ad fauorem dictorum de Branchis allegata, quae uideantur inferuunt. Laus Deo.

SVMMAE.

In ista dicitur, quae prouenit ratione aetatis pupillaris, & ratione successum in ius alienum. Quis in integrum aduersus praescriptionem etiam triginta annorum ratione iustae ignorantiae. Quis in praescriptione conuentionali. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata contra haeredem minorem finitur absque spe illius restitutionis, quae ratione aetatis datur. Et an ratione ignorantiae minor debeat ex illa clausula, si qua mihi iusta causa uidebitur, restitui, & numerus, ubi §. 11.

1. Praescriptio in integrum ex clausula, si qua mihi iusta causa uidebitur, ignorantis etiam minoribus conceditur, exceptis casibus in quibus lex illam prohibet.

2. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

3. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

4. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

5. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

6. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

7. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

8. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

9. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

10. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

11. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

12. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

13. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

14. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

15. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

16. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

17. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

18. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

19. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

20. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

21. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

22. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

23. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

24. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

25. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

26. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

27. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

28. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

29. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

30. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

31. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

32. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

33. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

34. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

35. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

36. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

37. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

38. Praescriptio conuentionalis contra defunctum inchoata non finiatur contra haeredem pupillarem, & minorem, sed durante minore, ut dicitur, secus est in praescriptione conuentionali.

in 6. Hæc sunt motiva domini iudicis, q̄ prima fronte contra Lucianos multum urgere videntur: & licet idem dominus iudex quam plura alia deducat ad remouendum aliqua pro parte Lucianorum allegata, tamē quia tota uis, & difficultas consistit in remouendo hæc duo fundamenta, quæ sunt principaliora, ideò, alijs omisiss, super his tantū insistat. ¶ Quoad primū itaq; dico, illud parum Lucianis obesse. Primò quia 5 illa dubitatio, num rōne iustæ ignorantiæ facti aduersus præscriptionem per restōnem succurratur, de qua per gl. in d. l. sicut, & per Bar. in d. l. 2. §. si quis autem, procedit in præscriptione legali triginta annorū, quæ est odiosa, c. placuit, §. præscriptionum alia cū sequē. & sequē. 16. q. 3. l. si. C. de anna præscrip. l. si quis emptionis, C. de præscrip. 30. anno. & not. in l. si. in fi. C. de edict. diui Adria. tollen. secus autē dicendum est in præscriptione conuentionali, ut quando inter maiores pacto actū sit, q̄ aliquod fiat infra certū tempus, nam ꝑ cum æquū sit pacta seruari, l. iurifigētū, §. prætor ait, ff. de pact. & nulli fiat iniuria, si pactū seruetur. Alex. in l. 1. §. nō autē, ff. de dolo, seqt, q̄ rōne ignorantiæ nec maiori, nec minori debet restō dari, q̄ t̄ mitius agitur cum lege, quam cum homine, ut in l. celsus, ibiq; glo. Bar. & alij, ff. de arbit. & Bart. in l. si infamia, ff. de uerb. obli. Hinc uidemus, q̄ ꝑ præscriptio legalis, quæ aduersus defunctum maiore inceptit currere, non finitur contra pupillum, & minorem hæredē, sed durante minori ætate dormit, ut in l. si. in q̄bus cau. restit. in integ. non est necessa. At secus est in præscriptione conuentionali, quæ cōtra defunctum inchoata currit, & finitur contra pupillum, & minorem absq; spe restōnis, d. l. Aemilius, & d. l. 2. C. si aduer. 9 uend. pigno. & d. l. apud Iulianū cū alijs si. & ꝑ lōgē diuersum est, an finis in præscriptione cōuentionali, an uerò in legali, ut colligitur ex uerbis Bar. in l. etiā, ff. de minor. ac etiam in d. l. 2. C. si aduer. uend. pign.

10 Præterea ꝑ facilius succurritur per restōnem in integritū, quæ datur rōne minoris ætatis, quā per illā, quæ datur rōne absentia, uel ignorantia; & si denegatur prima, multo magis secunda, gl. in l. nec non, §. quod eis, ff. ex quibus cau. maio. Bal. in l. cōtrafratib. in prin. C. de nō nume. pecu. & l. si. ibiq; Bal. ff. in integ. restit. sed aduersus præscriptionem conuentionalē minori non datur restō, quæ datur rōne ignorantia, de qua ꝑ glo. in d. l. sicut in fin. Nec his aduersatur id, quod uoluit glo. in l. cū quidā, ff. de acq. hered. & in l. si qua militi, C. ex quibus cau. maio. per tex. in l. auxilium, ff. de minoribus, quia multum not. respondet gl. in d. §. quod eis in uer. prohibeant, q̄ aut loquimur de restōne in integritum, quæ datur rōne bonorū, & rerū, & tūc procedit argū, nō subuenitur per restōnem rōne ætatis, ergo nec rōne absentia, uel ignorantia, aut petitur restō in integritū ad excusandum aliquē à delicto, & pcedat, d. l. Auxilium. ¶ Aliter etiā huic primo moti uo pōt responderi, prout statim dicitur respondēdo ad secundum fundamentum supra in motiuis domini 11 iudicis propositum, cui respondetur primo, q̄ ꝑ restitutio, quæ ex clausula illa, si qua mihi iusta causa uidebitur, datur aduersus cursum temporis, non datur ex hoc solum, q̄ tempus minori cucurrerit, sed requiritur, q̄ constet etiam illum aliter ex eo cursu temporis grauitè læsum fuisse, nā ex solo cursu tēporis minor, uel alius lædi non dicitur ad effectū restōnis, sed requiritur etiam, q̄ ultra cursum tēporis de enormi 12 læsione pecuniaria doceatur, tum quia ꝑ hoc est unū de extremis necessarijs ad restōnē generaliter, ut est tex. in c. 1. extra de restitutio. in integ. ubi Abb. & ego etiam dixi, c. pen. cum gl. extra de rebus ecclē. non alienan. Specul. in tit. de restitutio. in integ. in 2. parte

inter formas libellorum restōnis in integritū. l. nam & postea, §. si minor, ff. de iur. iur. d. l. 2. C. si aduer. pigno. & in l. qui reipublice, ff. ex quibus cau. Bal. in d. l. Aemilius, in tertia lectura, & gl. in stibus, §. sed quod simpliciter, eo. tit. sed in carenti ultra cursum temporis non constat, ut re pōt de graui læsione pecunia æstimabilior, tutio ex clausula illa rōne ignorantia non est concedenda, & si concessa fuit, male d. id factū fuit, & appellari potuit, arg. d. l. Aemilius, intra utile, eo. tit. Nā in primis in casu, de quo læsio utilis nō potuit contingere rōne pretij uendita, qm̄ ꝑ ex quo res fuit à maiore, hoc tre Comitibus uendita, si is ultra dimidiam læsus fuit, non potuit illi, seu Comiti hærediteretere hoc remediū extraordinarium restitutiæ datur ex illa clausula, si qua mihi iustitiam edam remedium plenum ordinarium ad honorarium uenditionis, seu suppletorū iusti pretij loquitur tex. cum ibi not. per glo. & Doct. lecti, de emptio. & uendi. & in l. 2. C. de restō. quod remedium ordinarium, & plenarium fare extraordinarium, in causa, la 2. ff. de in prouinciali, §. 1. & ibi Bar. ff. de noui op. cū alijs. At si in casu nostro læsio in p̄cio ultra dimidiam iusti pretij, nullo remedio fuisset uēditori, hoc est patri Comitibus, & Comiti hæredi, qui uēditori successit, l. notio in fi. ff. loca. l. in causa, la 2. §. Pomponius, nor. & ibi gl. & d. c. pen. cū ibi not. extra de cle. non alienan. & habetur in d. c. cū dilectiter, inquit tex. in l. si uoluntate, C. de restō. stantiam contractus emptionis, & uenditionis, stere in hoc, q̄ uēditor uelit rem uēdere ualeat, & emptor emere uilius, & ideò si inter maiores rem uendi uilius, dūmō non midiam iusti pretij, emptio tenet, & restituitur d. 16 Præterea in casu occurrenti ꝑ propter pactum uēditori, q̄ infra quatuor annos possit redimere pretio redimere, res censetur maioris pretij, quia hoc pactum supplet iustum pretij di partē in si. ibiq; Bal. & alij, ff. de p̄h. emp. ad nostrā de emp. & uēd. Bar. in l. fid. ciu. in nisse, ff. de lega. 1. & l. iurifigētū, §. q̄nimo col. 3. Sozi. l. 1. §. si h̄s, ff. ad Treb. & in r. ob. col. 2. i. Rursus ꝑ ex quo res in casu nostro à ualdē inuoluto, & implicito graui ere alio in facto supponitur, quāuis uendita esset minoris, quā ualeret, & forē ultra dimidiam tū, tamen cēsetur uēdita iusto pretio, nō ultra dimidiā iusti pretij, & q̄n̄ contractus esse posse per predicta, ut fuit de mente Bar. sequitur Raph. in l. 1. §. si heres, ff. ad Treb. sentit Alex. Quare ex predictis patet Commodo posse dici læsum ratione pretij uenditi. ¶ Nec ꝑ potest etiam Comes restitutionem re ex eo, quod tempus sibi cucurrerit rōnantia, tanquam ex hoc grauitè læsus fuerit rem à patre uenditam, quæ fuerat maioris, ad quam magnam habuit affectionem, ut supra de tempore conuentum redimere non potuit, terfuit, illam in familia, & agnatione suari, quod interesse est de iure considerabile, lex, quæ, C. de administratio. tuto. ibi not. uendere liceat, in qua defecit pater, minor in qua maiorum imagines aut uidere fixas, fas satis lugubre est, nā in speciebus cadit

tionis in integro
 f. de iur. iur. in
 hoc de natura
 qua mihi iusta
 l. 2. C. si adu
 ff. ex quibus cau
 a lectura, & gl
 eo. tit. sed in
 non constat, nec
 nia affirmatiua
 norantia non
 effa fuit, male
 uit, arg. d. l. A
 nis in casu, de
 gere rone pretij
 a maiore, hoc
 ltra dimidiam
 Comiti hære
 dinarym restit
 , si qua mihi
 narym actio
 etorio iusti pre
 er glo. & Doct
 in l. 2. C. de res
 m, & plenariu
 auas, la 2. ff. de
 r. ff. de noui op
 latio in pio co
 ullo remedio
 ci Comitit, &
 ori successit, l.
 2. §. Pomponiu
 ibi not. extra de
 in d. c. d. dilect
 ate, C. de refina
 onis, & uenditio
 lit rem uedere
 alius, & ideo si
 ilius, dum non
 o tenet, & refina
 ti propter pad
 annos posseder
 enserat maior
 olet iustum pret
 ff. de pñe. em
 ar in l. fidei iur
 (gñrñ, §. qñm
 ad Treb. & in r
 res in casu nro
 cito graui esse
 uis uendita esse
 fore ultra dimi
 iusto pretio, nec
 onr contractus
 le mente Bar.
 geres, ff. ad Treb.
 dicitis patet. Con
 ratione pretij ue
 mes restitutione
 bi cucurrerit rati
 grauitat lafas fu
 quæ fuerat maio
 habuit affectione
 mere non potuit,
 & agnatione fua
 iure considerabile
 ratio. tuto. ibi nec
 ecit pater, minores
 es aut uidere fua
 n speciebus calu
 cum ibi not. item datio in solutum, & alienatio facta

dicto Gabrieli facta fuit pro iusto, & uerò pretio, & posito illam fuisse factam pro minori pretio, tamen ex hoc Hermes non potest restitui, quoniam super pretio nihil cum Hermete minore gestum fuit, sed cum Caligola maiore, qui de pretio conuenit, & qui profectè assignauit rem pro parte in solutum, & pro parte uendidit dicto Gabrieli, ergo ex contractu, & facto cum maiore gesto, & perfecto minor, qui postea successit, non potest restitui ratione minoris pretij, quoniam contrauentibus maioribus licitum est inuicè decipere super pretio usque ad dimidiam iusti pretij, l. in causa, §. Pomponius, la 2. ff. de minor. c. cum dilecti cum ibi not. de empr. & uide d. l. ite si pretio in ff. loca. & l. si uoluntate, C. de refina. uedi. & si diceretur, quod Hermes fuit laesus ex solutione per eum non facta propter suam ignorantiam, quoniam si sciuisset solutionem debere fieri de mense Septembris, prout Caligola eius pater conuenerat, Hermes soluisset pecuniam debitam, & assignationem in solutum, ac rei alienationem euitasset, & ipsius Hermetis intereat rem illam habere, quæ fuerat maiorum suorum, arg. l. lex quæ C. de admin. tuto. & l. domus, §. qui confitetur. ff. de lega. 1. cum si allegatis per Alex. in cōf. 67. uol. 5. in fin. col. Ad hoc potest responderi, quod etiam hac de causa laesus dici non potest primo, quia si ipse Hermes, qui erat pupillus, ignorauit, tamen eius auia, quæ erat tutrix, sciuit, cuius scientia operatur, quod ex capite ignorantie non detur hæc restitio ex causa illa, si qua mihi iusta causa, ut in terminis uoluit Paul. Castr. in d. §. in hac. Præterea Hermes non potest dici laesus, quoniam ipse respondendo pōnibus fatetur, quod etiam si sciuisset solutionem debere fieri, & restituisse assignatam, & in solutum adiudicatam, ut supra, tamen non habuisset modum, nec facultatem soluendi pecuniam debitam, nisi eius auia illam soluendo sibi succurrisset, ergo etiam ex hoc capite non potest dici laesus, quia & si sciuisset, non potuisset soluere, ut ipse met attestatur. ¶ Quinto accedat, nam si restitio in integrum ex illa clausula, si qua mihi iusta causa, non potuit in casu nostro dirigi nisi contra Gabrielem, cum quo Caligola contraxit, & non contra alios singulares successores, qui postea causam ab ipso Gabriele habuerunt, nisi singulares successores sciuisset rem fuisse minoris, uel in subsidium, quando principalis non esset soluendo, l. in causa la 1. in fin. & ibi Barto. cum sequē. & sequē. ff. de minoribus. Sed Scipio, qui causam a Gabriele habuit, & est singularis successor, ignorauit hunc Hermetem ante solutionis tempus ipsi Caligole successisse, item Gabriel, seu eius hæredes sunt soluendo, ergo Hermes non potest contra Scipionem restitutionem petere, & dirigere, nisi saltem facta excussione contra hæredes Gabrielis, illisque reuertis non soluendo, arg. auth. præfenti. cum ibi no. C. de fidei iussor. & in d. l. in causa in fin. & quamuis Barto. in d. l. in causa dicat, quod quando petitur restitutio contra eum, qui cum pupillo, & minore contraxit, bonum est citari singularem successorem, quia sua interest, minorem non restitui, tamen Barto. noluit hoc esse necessarium, sed ad effectum, ut ipsa sententia, quæ in causa restitutionis ferretur, posset in rem iudicatam transire etiam quoad singularem successorem, aliàs ipse posset pro suo interesse à sententia appellare, & executionem impedire etiam contra principalem, contra quem lata fuisset per ea, quæ habentur in l. sepe, ff. de re iudic. cum simil. nec uoluit Bar. intelligere, ideo singularem successorem esse citandum, ut sententia ferri, & exequi possit, non modo contra principalem, sed etiam contra singularem successorem, quia hoc de iure fieri non potest, quoniam quando petitur restitutio in integrum, & ea concessa fuit per sententiam, quæ transiit in rem iudicatam, ab illo tempore incipit oriri, & competere actio

beneficio legis, & inuētarij, nō pōt cōtra cōuen-
 su nostro quāvis
 tutor scilicet, q̄
 iam sapienter
 is supra similitu-
 ando alienatio-
 restituitur ex
 persona sua gē-
 d.l. Amilius, de
 agere cōtra tu-
 ontra eum, qui
 cta uero si que-
 erit in subsidio
 sed contra crea-
 titimos admini-
 Bar. in d. l. 2. cō-
 tra singularē tu-
 teq. de minorib.
 um ab ipso mino-
 x. in d. conf. 67.
 dicto Hermeti
 uēdi dīctam tē-
 re Marco eius sa-
 fuit nomine su-
 & pro se, & fili-
 ius illā de noui-
 r canonē non
 ti Baecelerius, C.
 am repudiauerit
 sint hāredes, C.
 F. de uerb. obli-
 duo illam condē-
 uit stipulata, rā-
 acquirit, ad tē-
 tio, sequitur, q̄
 esserit, pro pare-
 lijs accretis, qui
 acquiriti maxime
 nol. & oēs in d. l.
 reofis paterna
 hēretus, accret-
 phyteolium fū-
 larci aui dīcti
 tē ex forma cor-
 in l. quod dīcti
 re emphyt. per
 c. in p̄tia de p̄-
 s defijt cē aut p̄-
 mō pōt delēdē-
 in c. potuit de
 yt. Nec obstat q̄
 erna est finita, &
 fia illam filijs, rē-
 at tenetur, de ca-
 inter eos iuri accre-
 Bar. & Alex. in d. l.
 quando cēt fū-
 helictō, secus si
 em non solum
 irrequiritō domi-
 d. l. si mihi, & Tā-
 muniter ita tenere
 erum erit, quoniam
 n solum, & p̄-
 paternam molu-
 iauerunt, & ab
 dicuntur, arguen-
 6. Præterea t̄
 tris sui, illiusque
 quēdo se in eā

nō obseruata actus corrumpit, arg. l. moenius, & l. qui he-
 redi, ff. de condi. & demon. iunctis ijs, quæ habentur
 2 in l. 1. ff. de lib. & posthu. ¶ Secundo si superest do. Ni-
 colaus, cui, si esset maior, tutela cēt delata, arg. l. agna-
 to, ff. de legit. tut. l. 1. & si. C. de legit. tute. ac et q̄ pu-
 pillo ab intestato succederet, exclusio proauo mater-
 no, arg. l. 1. & ibi Bar. ff. de legit. tut. & d. l. 1. cum aucti-
 ibi posita. C. eo. tit. ergo donec peruenit ad legiti-
 mā aratē, interim nō legitimus seu datiuus tutor, sed
 curator dandus esset, quia non pōt admitti sequens
 agnatus, uel allus, ex quo alius est proximior, licet sit
 minor, ut uoluit gl. in l. nō solū. §. si libertus, ff. de ex-
 cusā. tut. & ita per illā gl. uoluit Bar. in l. si tutor reipu-
 blice, §. si duobus, ff. de tute. & ratio. dista in : lectu-
 ra: proximior. n. sp. est preferendus, l. si plures, ff. de le-
 git. tut. & facit, quod not. gl. in rub. C. in quibus casu-
 3 bus tuto. ¶ Tertio si tutor datus à matre in testō, q̄ est
 confirmatus, est datiuus, & non testamentarius: ut uo-
 luit Spec. in ti. de tutore in §. si autē, uerū. hodie, cum
 sequen. & in si. illius §. habetur per Bar. in l. 1. ff. de cō-
 fir. tuto. & Pet. de Anch. in clem. 2. de statu mona. cū
 4 si. ergo si illi preferendus est legitimus tutor, qualis est
 proauia paterna, cui à lege tutela defertur, ut not. uo-
 luit Bartol. in l. si quis sub condōne, in 3. colū. in 2.
 q. ff. de testa. tute. & qualis est patruus pupilli, ut supra
 dixi, & hoc arg. eorum q̄ notantur in d. l. si tutor reipu-
 5 pub. §. si duobus. ¶ Quarto uidetur, q̄ si decretum iu-
 dicis, quo frater Ludouicus fuit cōfirmatus tutor iux-
 ta d. l. tutores, debeat haberi pro non appposito, tū q̄
 non præcessit pronuntiatio super idoneitate, d. l. tu-
 tores, tum quia fuit interpositum cōtra ius tutoris le-
 gitimi non citati, arg. l. uerum, §. ex facto, ff. de mi-
 nor. & l. 2. C. si maior fac. quod fieri non debuit, quia
 tutor à matre in testō datus confirmandus est cum in
 quisiōne, ut no. in §. si. in si. de tutel. & in l. 2. de cōfir.
 tut. & l. 1. & 2. ff. eo. tit. Inquisitio at̄ requirit cognitio-
 nem eā, ut in dīctis iuris. & in l. naturali, §. si q̄atur,
 cum l. sequen. & sequen. ff. de confir. tut. & cognitio
 cā citationē l. in cā, §. cā aut̄ cognita, ff. de minor.
 & dicit Bar. in l. scire, §. si. ff. de turo. & cura. dat. ab his,
 quādo tutor ex inquisitiōe datur, inquiritur de mo-
 ribus tutoris dandi, nec debet dari ille, qui se ingerit,
 & quando sit ista inquisitio, debent requiri, & citari
 cōiuncti, & amici pupilli, per plura ab eo allegata, &
 facit id, quod uoluit Bal. in l. oēm, C. ad Tertull. in 1.
 6 col. uerū. quāto, an datiuus. ¶ Quinto uidetur, q̄ si fra-
 ter Ludouicus dītaxat sit tutor in bonis, in q̄bus ma-
 ter filium suum pupillum hāredem instituit, & non
 quoad bona paterna, & alia, arg. l. si. C. quan. mul. offi.
 tute. fun. pos. & l. si. C. de confir. tut. ubi uidetur casus,
 ergo quoad bona paterna, & aliū de quaesita proauia
 paterna erit tutrix, ut in dīctis iuris. ¶ Ultimo uide-
 7 tur dicendum, q̄ si ex quo proauia paterna est in eo-
 dem gradu cum fratre Ludouico proauo materno,
 arg. §. tertio gradu. in si. de gradi, & l. iurisconsultus,
 §. 3. ff. eo. tit. ambo simul ad tutelam admittantur, ut
 in l. plures, ff. de legit. tut. Item quia simul ad successi-
 onem uocarentur, ut arg. auct. defuncto. C. ad Ter-
 tul. & auct. cessante, C. de legit. hāred. ¶ Quib. tamē
 non obstantibus, contrarium est de iure uerius, q̄ fra-
 ter Ludouicus datus tutor in testō matris, & à iudice
 confirmatus sit preferendus proauie paternæ, ac etiā
 patruo, posito etiam illum esse maiorem, ad quod di-
 cendum moueor ex pluribus, & primo q̄ sit preferē-
 dus proauia paternæ, facit id, quod uoluit Bar. in l.
 si quis sub condōne, in fin. 3. col. & in prin. 4. ibi que-
 8 ro, id si est auus, & auia, ff. de testa. tute. præsupponē-
 do, t̄ illud, quod uoluit Bartol. quem docto. com-
 muniter sequuntur in eadem l. col. 3. in 1. q. qui di-
 xit, quod id, quod dicitur de auia in materia tutela,

S V M M A E.

quomodo, & cum qua solemnitate debeat à iudice confir-
 mari, & nu. 5. & 21.
 ¶ Si ab intestato pupillo succederet, est in tutela
 preferendus, & eo existente minore, an curator, uel tutor inte-
 stator dandus, & nu. 27.
 ¶ Tutor datus à matre in testamento, qui est confirmatus, non est te-
 stamentarius, sed datiuus.
 ¶ Tutor tamē in pluribus cum testamentario, nu. 28.
 ¶ Tutor in testamento datus est preferendus, et an id sit uerū, n. 13. 16. et 18.
 ¶ Tutor ualde confirmari debeat, & nu. 22.
 ¶ Tutor in testamento datus, in quibus mater filium pupillum here-
 ditariū instituit, an uero etiam quoad bona paterna, & alia si tu-
 tor datus, & nu. 29.
 ¶ Tutor in pluribus eiusdem gradus simul admittuntur, & quo-
 modo hoc procedat, nu. 30.
 ¶ Tutor proauia, et auus, et proauus in materia tutela parificatur.
 ¶ Tutor paternus, siue maternus semper in tutela preferendus
 est uel siue maternæ, siue paternæ, & nu. 11.
 ¶ Tutor legitime sequentis gradus, non autem datiuo est locus, quā-
 do mater tutrix esse desit.
 ¶ Tutor maternus respectu tutela pronepotis est legitimus tutor,
 & proximior, quā sit proauia paterna, et patruus, et nu. 25.
 ¶ Tutor maternus quoad successiōnem præfertur patruo, et nu. 25.
 ¶ Tutor non est dandus, & est suspensus, qui se ultro ingerit.
 ¶ Tutor, qui habet licentiam cum pupillo, aut est creditor, uel sub-
 stitutus pupillo.
 ¶ Tutor etiam in uoluntate datus in testamento patris, uel matris, &
 à iudice confirmatus debet legitimo præferri.
 ¶ Tutor iuris datus in testō, et confirmatus præfertur legitimo.
 ¶ Tutor esse non potest is, qui absque consensu, auctoritate, seu decre-
 to iudicis, & absq̄ presentia aliquorū se obligare non potest.
 ¶ Tutor habet rem suarum administrationem non habet.
 ¶ Tutor datus, & datus in testamento patris, uel matris, quando
 conuersione, & quando sine, & quando cum citatione le-
 gitimorum, & quando sine possint, & debeant confirmari, &
 nu. 23. & 24.
 ¶ Tutor maternus à tutela propter patruum non excluditur, li-
 cet confirmatus sit à successiōne excludeatur.

E P I T O M E.

PROAUIVM maternum maximè tutorem à matre
 in suo testamento datum, & à iudice confirmatum
 quoad tutelam preferendum esse proauia paternæ,
 & patruo, hic demonstratur.

CONSILIVM CXXIII.

In o puncto unā cum alijs mihi exhibitis,
 uidetur prima facie concludendū contra
 fratrem Ludouicum proauum maternū
 multiplici ratione, & in primis, quia ipse
 non fuit confirmatus solenniter, & prout de iure à
 iudice confirmandus, t̄ nam antequam posset à
 iudice confirmari, & sibi tutela decerni, debuit, prius
 facta inquisitiōne, idoneus pronuntiari, ut est tex. in
 l. tutores, ff. de cōfirman. tuto. ibi non ante decretum
 inuenerit potest, quā per inquisitiōne idoneis pro-
 nunciatus, & cum ille tex. hoc requirat cōditionaliter,
 id idoneis pronuntiatus iuxta l. à testatore, ff. de
 cōfir. & demonstra. id uidetur requiri pro forma, qua

2 in l. 1. ff. de lib. & posthu. ¶ Secundo si superest do. Ni-
 colaus, cui, si esset maior, tutela cēt delata, arg. l. agna-
 to, ff. de legit. tut. l. 1. & si. C. de legit. tute. ac et q̄ pu-
 pillo ab intestato succederet, exclusio proauo mater-
 no, arg. l. 1. & ibi Bar. ff. de legit. tut. & d. l. 1. cum aucti-
 ibi posita. C. eo. tit. ergo donec peruenit ad legiti-
 mā aratē, interim nō legitimus seu datiuus tutor, sed
 curator dandus esset, quia non pōt admitti sequens
 agnatus, uel allus, ex quo alius est proximior, licet sit
 minor, ut uoluit gl. in l. nō solū. §. si libertus, ff. de ex-
 cusā. tut. & ita per illā gl. uoluit Bar. in l. si tutor reipu-
 blice, §. si duobus, ff. de tute. & ratio. dista in : lectu-
 ra: proximior. n. sp. est preferendus, l. si plures, ff. de le-
 git. tut. & facit, quod not. gl. in rub. C. in quibus casu-
 3 bus tuto. ¶ Tertio si tutor datus à matre in testō, q̄ est
 confirmatus, est datiuus, & non testamentarius: ut uo-
 luit Spec. in ti. de tutore in §. si autē, uerū. hodie, cum
 sequen. & in si. illius §. habetur per Bar. in l. 1. ff. de cō-
 fir. tuto. & Pet. de Anch. in clem. 2. de statu mona. cū
 4 si. ergo si illi preferendus est legitimus tutor, qualis est
 proauia paterna, cui à lege tutela defertur, ut not. uo-
 luit Bartol. in l. si quis sub condōne, in 3. colū. in 2.
 q. ff. de testa. tute. & qualis est patruus pupilli, ut supra
 dixi, & hoc arg. eorum q̄ notantur in d. l. si tutor reipu-
 5 pub. §. si duobus. ¶ Quarto uidetur, q̄ si decretum iu-
 dicis, quo frater Ludouicus fuit cōfirmatus tutor iux-
 ta d. l. tutores, debeat haberi pro non appposito, tū q̄
 non præcessit pronuntiatio super idoneitate, d. l. tu-
 tores, tum quia fuit interpositum cōtra ius tutoris le-
 gitimi non citati, arg. l. uerum, §. ex facto, ff. de mi-
 nor. & l. 2. C. si maior fac. quod fieri non debuit, quia
 tutor à matre in testō datus confirmandus est cum in
 quisiōne, ut no. in §. si. in si. de tutel. & in l. 2. de cōfir.
 tut. & l. 1. & 2. ff. eo. tit. Inquisitio at̄ requirit cognitio-
 nem eā, ut in dīctis iuris. & in l. naturali, §. si q̄atur,
 cum l. sequen. & sequen. ff. de confir. tut. & cognitio
 cā citationē l. in cā, §. cā aut̄ cognita, ff. de minor.
 & dicit Bar. in l. scire, §. si. ff. de turo. & cura. dat. ab his,
 quādo tutor ex inquisitiōe datur, inquiritur de mo-
 ribus tutoris dandi, nec debet dari ille, qui se ingerit,
 & quando sit ista inquisitio, debent requiri, & citari
 cōiuncti, & amici pupilli, per plura ab eo allegata, &
 facit id, quod uoluit Bal. in l. oēm, C. ad Tertull. in 1.
 6 col. uerū. quāto, an datiuus. ¶ Quinto uidetur, q̄ si fra-
 ter Ludouicus dītaxat sit tutor in bonis, in q̄bus ma-
 ter filium suum pupillum hāredem instituit, & non
 quoad bona paterna, & alia, arg. l. si. C. quan. mul. offi.
 tute. fun. pos. & l. si. C. de confir. tut. ubi uidetur casus,
 ergo quoad bona paterna, & aliū de quaesita proauia
 paterna erit tutrix, ut in dīctis iuris. ¶ Ultimo uide-
 7 tur dicendum, q̄ si ex quo proauia paterna est in eo-
 dem gradu cum fratre Ludouico proauo materno,
 arg. §. tertio gradu. in si. de gradi, & l. iurisconsultus,
 §. 3. ff. eo. tit. ambo simul ad tutelam admittantur, ut
 in l. plures, ff. de legit. tut. Item quia simul ad successi-
 onem uocarentur, ut arg. auct. defuncto. C. ad Ter-
 tul. & auct. cessante, C. de legit. hāred. ¶ Quib. tamē
 non obstantibus, contrarium est de iure uerius, q̄ fra-
 ter Ludouicus datus tutor in testō matris, & à iudice
 confirmatus sit preferendus proauie paternæ, ac etiā
 patruo, posito etiam illum esse maiorem, ad quod di-
 cendum moueor ex pluribus, & primo q̄ sit preferē-
 dus proauia paternæ, facit id, quod uoluit Bar. in l.
 si quis sub condōne, in fin. 3. col. & in prin. 4. ibi que-
 8 ro, id si est auus, & auia, ff. de testa. tute. præsupponē-
 do, t̄ illud, quod uoluit Bartol. quem docto. com-
 muniter sequuntur in eadem l. col. 3. in 1. q. qui di-
 xit, quod id, quod dicitur de auia in materia tutela,

ut